

**Biuro Obsługi Transportu
Międzynarodowego
Ministerstwo Infrastruktury**

**RAPORT NA TEMAT FUNKCJONOWANIA
MIĘDZYNARODOWEGO TRANSPORTU
DROGOWEGO W 2002 r.**

**ze szczególnym uwzględnieniem zasad udzielania
licencji przewozowych i gospodarki zezwoleniami zagranicznymi**

W A R S Z A W A 2 0 0 3

Spis treści

Wprowadzenie	3
1.. Licencjonowanie międzynarodowego transportu drogowego w roku 2002	4
2. Dystrybucja zezwoleń zagranicznych w roku 2002.....	22
3. Informacje dodatkowe	35

WPROWADZENIE

Celem przygotowanego dokumentu jest przedstawienie funkcjonowania międzynarodowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób i rzeczy z punktu widzenia zasad udzielania licencji przewozowych oraz gospodarki zezwoleniami zagranicznymi w roku 2002.

W raporcie zawarto również inne aspekty dotyczące funkcjonowania międzynarodowego transportu drogowego w roku 2002 r. oraz propozycje działań na rok 2003.

Biuro Obsługi Transportu Międzynarodowego zajmuje się obsługą licencjonowanych przedsiębiorców w powołanym powyżej zakresie, stąd też funkcjonowanie BOTM w dużej mierze uzależnione jest od tego, na ile dobrze przewidziana zostanie sytuacja i ocena warunków zewnętrznych i wewnętrznych, mających wpływ na działalność transportową. Zastosowane w wykonywanych systematycznie prognozach założenia i zaprojektowane rozwiązania dotyczące polityki w zakresie dystrybucji zezwoleń zagranicznych i udzielania licencji opierają się na wielu czynnikach co sprawia, że zmiany części z nich powinny jak najszybciej znaleźć odzwierciedlenie w postaci zmodyfikowanych regulacji, które ułatwią maksymalizowanie możliwości bądź zniwelują negatywny wpływ na działalność podmiotów gospodarczych związanych z transportem. W tym celu regularnie wykonywane są szczegółowe zestawienia danych, z których korzysta kierownictwo i pracownicy BOTM, Departament Transportu Drogowego oraz inne wybrane jednostki, w zakresie stosownym do realizowanych przez nie zadań.

Wskazać należy, że w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, radykalnie zmieniła się sytuacja w zakresie prognozowania sytuacji i warunków mających wpływ na działalność transportową. Dlatego też uznano za celowe dołączenie dodatkowych zestawień obejmujących m.in. dane dotyczące przepisywania „koncesji” na licencje przewozowe oraz ostrzeżeń o cofnięciu uprawnień.

Licencjonowanie międzynarodowego transportu drogowego w roku 2002

Akty prawne regulujące transport drogowy.

Od 1 stycznia 2002 r. obowiązuje w Polsce ustawa o transporcie drogowym (zwana dalej ustawą o td.), dostosowująca nasze prawo do standardów unijnych. Przy okazji kompleksowego ujęcia uprawnień na wykonywanie transportu drogowego, ustawodawca w rewolucyjny sposób zmienił konstrukcję prawną licencji przewozowej. W miejsce wielu decyzji administracyjnych, z których każda wiązała określony pojazd z danym obszarem prowadzenia przewozów wprowadzono jedno uprawnienie wraz z załącznikiem - wykazem numerów rejestracyjnych pojazdów samochodowych oraz wypisami z licencji i z wykazu numerów rejestracyjnych. Ponadto nałożono na przedsiębiorców obowiązek dostosowania się do wymogów określonych w ustawie o transporcie drogowym do dnia 1 stycznia 2004 r. Dlatego też z dniem 1 stycznia 2002 r. rozpoczęto tzw. przenoszenie uprawnień uprzednio udzielonych na licencje przewozowe zgodne z wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 29 listopada 2001r. w sprawie wzoru licencji na wykonywanie transportu drogowego, wypisu z licencji oraz wykazu pojazdów samochodowych (Dz. U. Nr 145, poz. 1630).

W związku z koniecznością weryfikacji całej dokumentacji firmy i wszystkich pojazdów oraz przedruku wszystkich uprawnień, przejściowo pojawiły się trudności wynikające z niedostosowania systemu informatycznego do nowej rzeczywistości prawnej. Jednakże tuż po wprowadzeniu stosownych zmian termin przygotowania i wydania licencji przewozowej uległ skróceniu do 10 dni.

Poniższa tabela przedstawia dane na dzień 1 stycznia 2003 r. dotyczące wymienionych uprawnień:

Wymiana uprawnień		
	Osobowe	Towarowe
Liczba przedsiębiorców ogółem	2 742	8 716
Liczba posiadanych uprawnień	6 337	31 927
Liczba firm, które dokonały wymiany na licencje	865	3 996
Liczba wymienionych uprawnień	3 012	22 262
% wymienionych uprawnień wg liczby przedsiębiorców	31,5%	45,8%
% wymienionych uprawnień wg obszarów ważności	47,5%	69,7%
Łączny wskaźnik procentowy (na dzień 01 stycznia 2003) przepisania przedsiębiorców na licencje udzielane zgodnie z ustawą o td. – 42,4%; łączny wskaźnik przepisania uprawnień – 66%.		

Wszelkie zawarte poniżej dane zawierają informacje na temat ważnych licencji przewozowych wydanych zarówno pod rządami ustawy o transporcie drogowym jak i wcześniej obowiązujących aktów prawnych.

Licencjonowanie transportu drogowego.

Zasady udzielania licencji przewozowych w 2002 r. regulowały dwie Informacje Ministerstwa Infrastruktury.

Informacja z dnia 25 maja 2002r. przewidywała udzielanie licencji na przewóz rzeczy na pojazdy o ładowności do 3,5 t. lub 6 t. d.m.c. (dopuszczalnej masy całkowitej, dalej jako d.m.c.) na grupę 34 krajów oraz kraje Azji. Na

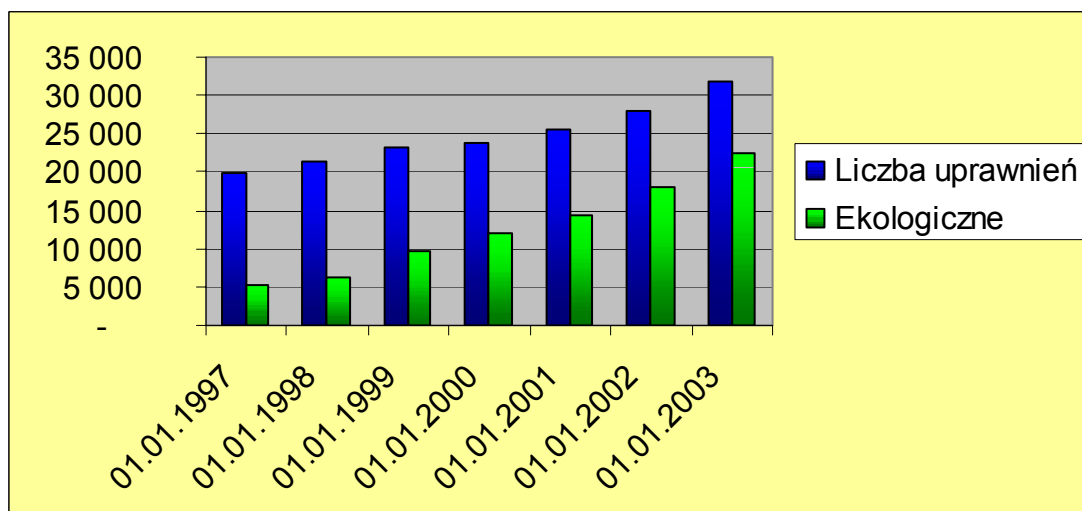
pojazdy o d.m.c. powyżej 6 t. udzielano licencji na przewóz rzeczy wg tzw. Pakietu Dostępnego Rozszerzonego Ekologicznego 2, obejmującego grupę 22 krajów oraz obszar Azji. Kryterium decydującym o udzieleniu uprawnienia była wystarczająca liczba zezwoleń zagranicznych.

W przypadku licencji na przewóz osób, uprawnień udzielano bez ograniczeń na autobusy spełniające normy ekologiczne, zaś na autobusy nie spełniające tych norm na obszar wszystkich krajów z wyłączeniem Austrii i Szwecji. Bez ograniczeń udzielano także licencji na samochody osobowe przeznaczone konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 5 osób łącznie z kierowcą z obszarem ważności obejmującym Austrię, Holandię i Niemcy.

W związku z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 września 2002 r. w sprawie określenia liczby promes i licencji na międzynarodowy transport drogowy rzeczy do dnia 31 grudnia 2002 r. oraz późniejszymi aktami zmieniającymi, dnia 16 grudnia 2002 r. przystąpiono do realizacji wniosków przedsiębiorców, którzy do dnia 31 sierpnia 1997 r. złożyli wnioski o udzielenie uprawnień na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego rzeczy i zostali wpisani do rejestru firm oczekujących na uzyskanie takich uprawnień (czyli lista K i Z). Realizacja wniosków dotyczyła wyłącznie pojazdów na obszar zgodny z wnioskiem, z wyłączeniem Austrii.

Liczba uprawnień na przewóz rzeczy z uwzględnieniem taboru ekologicznego i struktury posiadanych licencji przez przedsiębiorców

Liczba wydanych uprawnień na przewóz rzeczy systematycznie rośnie od 1997 r. Równocześnie można zaobserwować coraz większą liczbę pojazdów spełniających normy ekologiczne w międzynarodowym transporcie drogowym, co obrazuje poniższy wykres:

Dane powyższe w liczbach bezwzględnych przedstawiają się następująco:

Stan na dzień	Liczba uprawnień na przewóz rzeczy	Liczba uprawnień „ekologicznych”	Udział uprawnień ekologicznych (%)
01.01.1997	19 977	5 250	26,3%
01.01.1998	21 470	6 255	29,1%
01.01.1999	23 275	9 756	41,9%
01.01.2000	23 883	11 939	50,0%
01.01.2001	25 705	14 247	55,4%
01.01.2002	27 854	17 951	64,4%
01.01.2003	31 927	22 372	70,1%

Struktura udzielonych ogółem uprawnień na przewóz rzeczy w międzynarodowym transporcie drogowym, wg stanu na dzień 1 stycznia 2003r., w zależności od d.m.c. pojazdów, przedstawia się następująco:

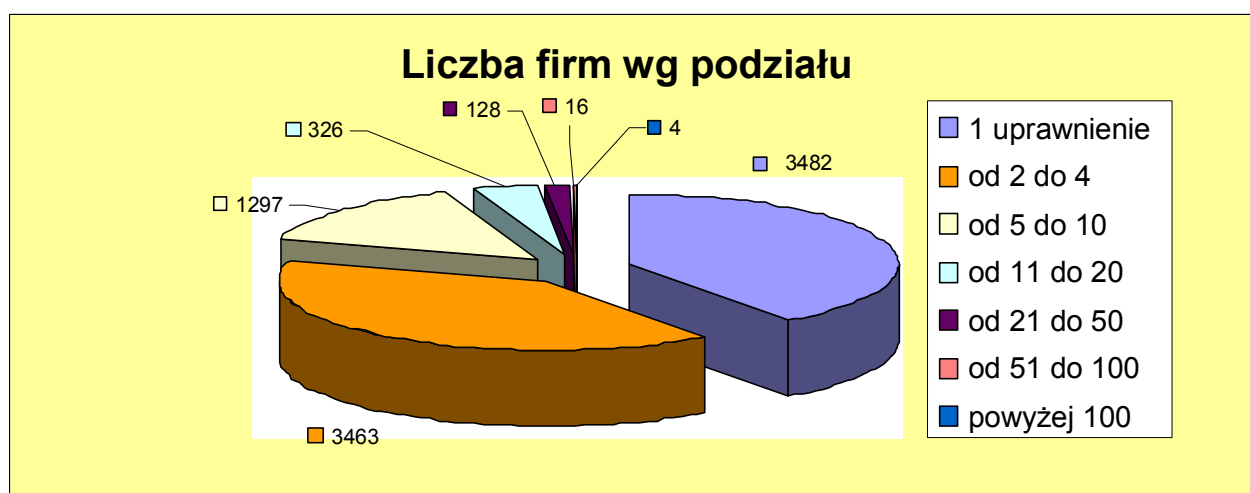

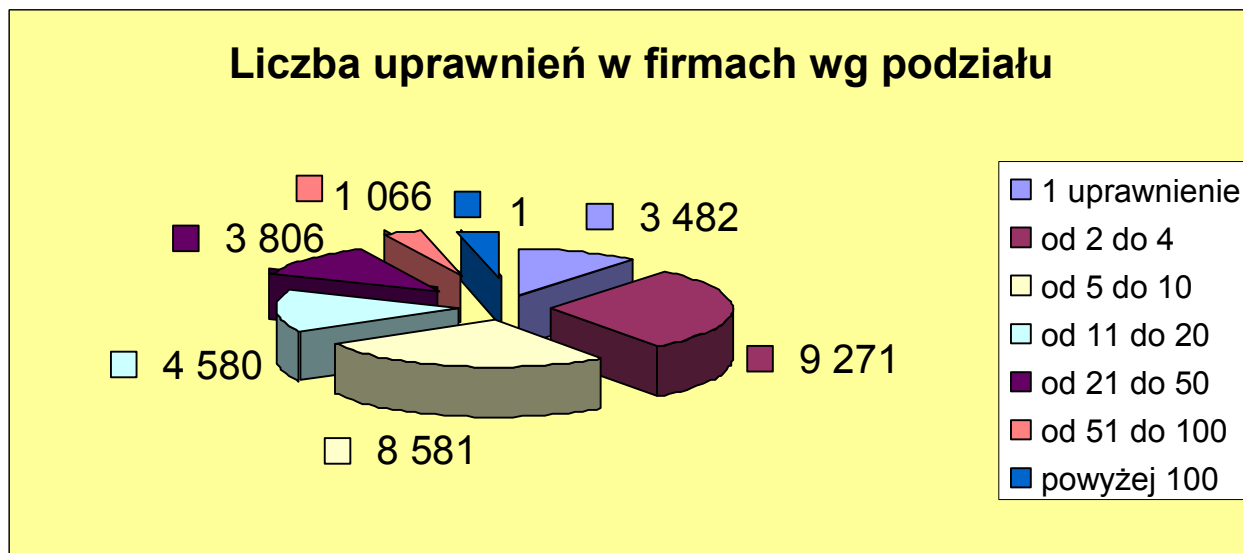
Dane powyższe w liczbach bezwzględnych przedstawiają się następująco:

Dopuszczalna masa całkowita pojazdu	Liczba licencji	Procent udziału
do 6 ton	3020	9,5%
od 6 do 20 ton	1906	5,9%
pow. 20 ton	27001	84,6%
RAZEM:	31927	100,0%

Dane porównawcze, ujęte wg struktury liczby posiadanych uprawnień o wszystkich obszarach ważności przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie międzynarodowego transportu drogowego, wskazują na przewagę przedsiębiorców małych oraz średnich. Przedstawiona poniżej tabela oraz wykres zawierają analizę na dzień 1 stycznia 2003 r.

Liczba uprawnień na przewóz rzeczy	Liczba przedsiębiorców	Liczba uprawnień	% przedsiębiorców	% licencji
1 uprawnienie	3 482	3 482	39,9	10,9
Od 2 do 4	3 463	9 271	39,7	29,0
Od 5 do 10	1297	8 581	14,9	26,9
Od 11 do 20	326	4 580	3,7	14,3
Od 21 do 50	128	3 806	1,5	11,9
Od 51 do 100	16	1 066	0,2	3,3
Powyżej 100	4	1 141	0,05	3,6
RAZEM	8 716	31 927	100,0	100,0

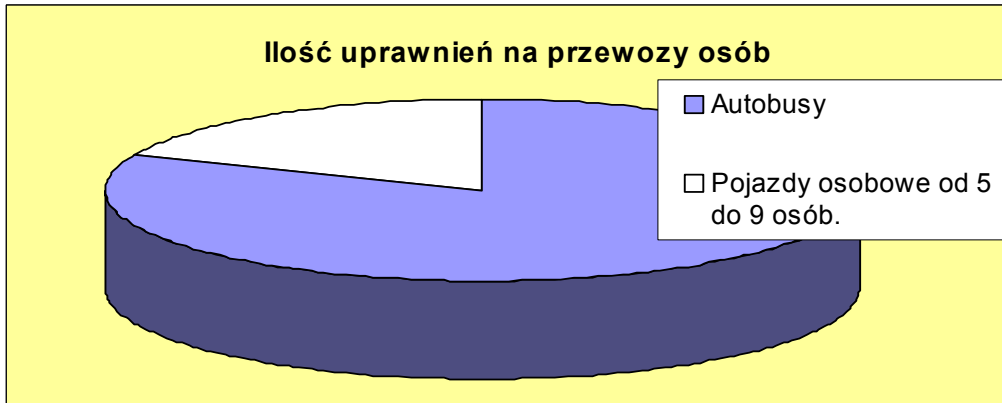
Liczba uprawnień na przewóz osób z uwzględnieniem struktury posiadanych uprawnień przez przedsiębiorców.

Licencje przewozowe na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób udzielane są na autobusy bądź samochody osobowe przeznaczone konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 5 osób łącznie z kierowcą.

Struktura udzielonych ogółem uprawnień na przewóz osób, wg stanu na dzień 1 stycznia 2003r., w zależności od rodzaju pojazdów objętych uprawnieniami przedstawia się następująco:

Liczba uprawnień na przewozy osób		
Rodzaj pojazdu	Liczba uprawnień	Procent udziału
Autobusy	5 179	81,7%
Pojazdy osobowe Od 5 do 9 osób.	1 158	18,3%
RAZEM:	6 337	100,0%

Dane powyższe, przedstawione na wykresie, prezentują się następująco:

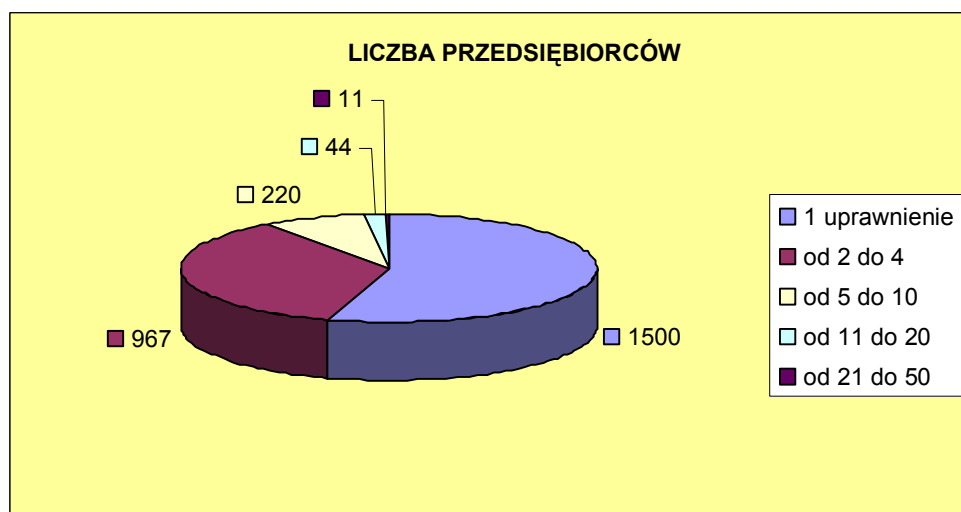

Poniższy wykres prezentuje te dane w ujęciu porównawczym, w stosunku do 2001 r.:

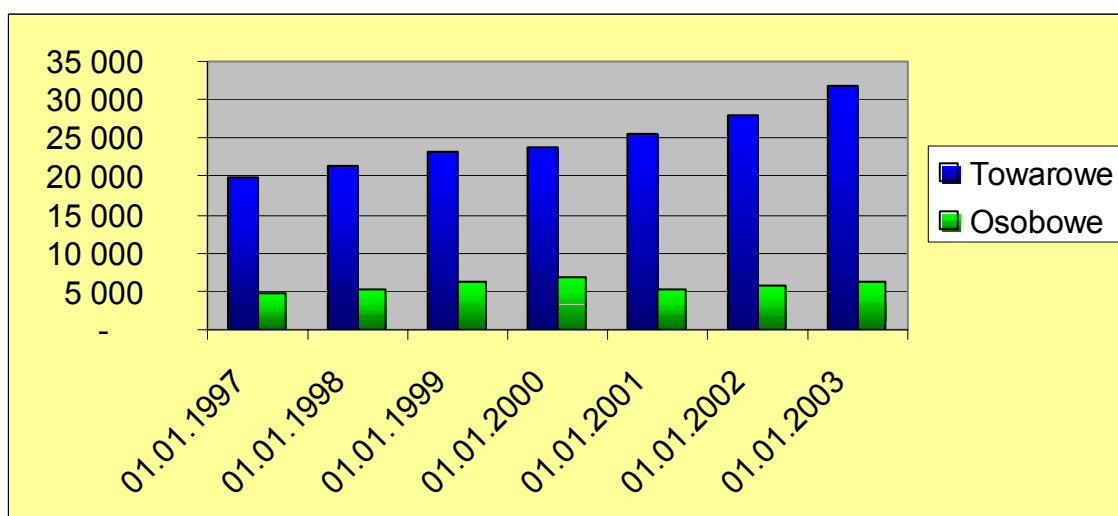
Analiza struktury liczby posiadanych uprawnień o wszystkich obszarach prowadzenia przewozów przez przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie międzynarodowego transportu drogowego osób, przedstawia się w sposób analogiczny do struktury przedsiębiorstw wykonujących przewóz rzeczy. Także w tej sferze obserwujemy przewagę firm małych oraz średnich, co ilustruje zamieszczony poniżej wykres oraz tabela (stan na dzień 1 stycznia 2003 r.):

Liczba uprawnień	Liczba przedsiębiorstw	Liczba uprawnień	% przedsiębiorstw	% uprawnień
1 uprawnienie	1500	1500	54,7	23,7
od 2 do 4	967	2466	35,3	38,9
Od 5 do 10	220	1429	8,0	22,6
Od 11 do 20	44	613	1,6	9,7
Od 21 do 50	11	329	0,4	5,2
RAZEM	2742	6337	100,0	100,0

Zestawienie uprawnień przewozowych w międzynarodowym transporcie drogowym osób i rzeczy

Poniżej prezentowane dane ilustrują relację pomiędzy liczbą uprawnień na przewóz rzeczy oraz na przewóz osób, wg stanu na 1 stycznia 2003r.

Stan na dzień	Towarowe	Osobowe ¹
01.01.1997	19 977	4 599
01.01.1998	21 470	5 101
01.01.1999	23 275	6 354
01.01.2000	23 883	6 841
01.01.2001	25 705	5 268
01.01.2002	27 854	5 780
01.01.2003	31 927	6 337

¹ W BOTM trwa weryfikacja uprawnień osobowych. Dane na dzień 1 stycznia 2003 r. nie uwzględniają uprawnień, które nie zostały zweryfikowane.

Realizacja wniosków z list oczekujących na udzielenie uprawnień wg stanu na dzień 1 stycznia 2003 r.

Z uwagi na deficyt zezwoleń zagranicznych już w latach 1995-1997 zostały utworzone listy przedsiębiorców, którzy złożyli wnioski o udzielenie dodatkowych uprawnień na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego w zakresie przewozu rzeczy na wnioskowany obszar ważności (tzw. lista „K”) oraz przedsiębiorców, którzy złożyli wnioski o rozszerzenie posiadanego obszaru prowadzenia przewozów (tzw. lista „Z”). Realizacja złożonych podań w ubiegłych latach odbywała się partiami wg zasad ściśle określonych przez Ministerstwo Infrastruktury (uprzednio Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej).

W 2002 r. pozostały do rozpatrzenia:

1. wnioski przedsiębiorców rozpoczęte i niezrealizowane z lat 1995 – 1997;
2. wnioski oczekujące w kolejności na realizację.

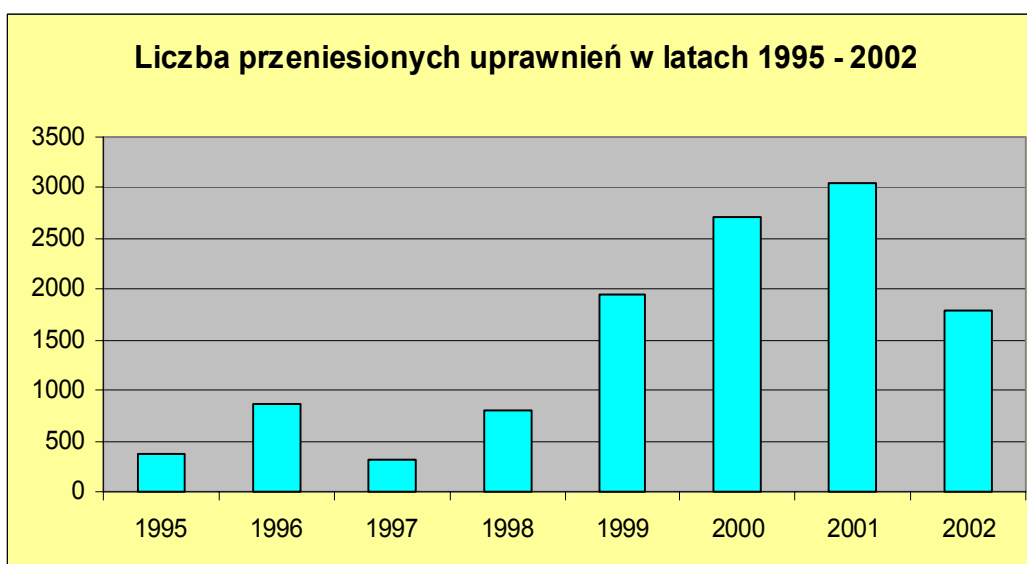
Dopiero rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 września 2002r. w sprawie określenia liczby promes i licencji na międzynarodowy transport drogowy rzeczy do dnia 31 grudnia 2002 r. (ze zmianami) umożliwiło definitywną realizację wniosków z listy „K” i „Z”. Procedurę rozpoczęto dnia 16 grudnia 2002 r. i trwa ona do dzisiaj.

Przejmowanie działalności w zakresie międzynarodowego transportu drogowego.

Przejęcie uprawnień licencyjnych na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego, zgodnie z ustawą o transporcie drogowym, ma miejsce na wniosek przedsiębiorców w przypadku przejęcia całości bądź części

działalności gospodarczej w zakresie międzynarodowego transportu drogowego. Nowa regulacja prawna nie zmieniła się w tym zakresie w znaczący sposób i utrzymała liberalną konstrukcję prawną. Również nadal postępowania w takich przypadkach mają charakter jednoetapowy. Jedynym ograniczeniem, które miało nieznaczny wpływ na postępowania, jest wymóg posiadania certyfikatu kompetencji zawodowych w przypadku podejmowania działalności gospodarczej w międzynarodowym transporcie po raz pierwszy.

Zainteresowanie przedsiębiorców tą formą nabywania uprawnień przewozowych obrazuje poniższy wykres, uwzględniający liczbę przyjętych wniosków o przejęcie licencji w latach 1995-2002r.

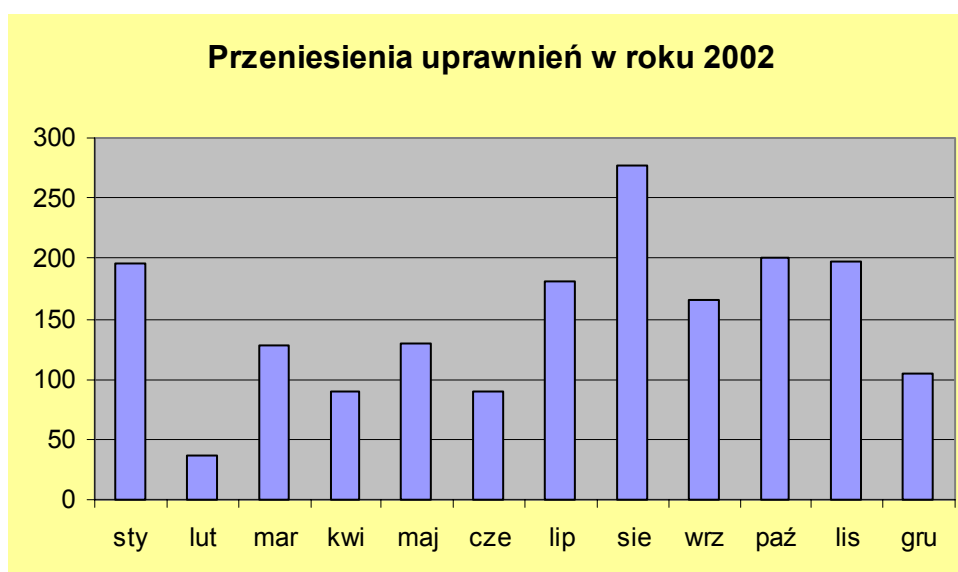

Dane te w liczbach bezwzględnych przedstawiają się następująco:

Rok	Liczba przyjętych wniosków
1995	368
1996	874
1997	324
1998	814
1999	1 954
2000	2 720
2001	3 055
2002	1 792

W roku 2002 nastąpiło przejście 1 792 uprawnień, z czego 1 445 dotyczyło obszaru prowadzenia przewozów wszystkie kraje świata i 347 uprawnień o innych obszarach ważności.

Poniższy wykres ilustruje liczbę przenoszonych uprawnień w poszczególnych miesiącach roku 2002.

System kontroli granicznej

Konieczność dostosowania systemu komputerowego w pierwszym półroczu 2002 r. do nowych uregulowań prawnych i zmiany reorganizacyjne Głównego Urzędu Cei spowodowały, iż zachwiani uległ system kontroli granicznej w zakresie wydanych uprawnień przewozowych. Możliwość efektywnej kontroli pojawiła się dopiero po wprowadzeniu nowych programów informatycznych. Od września 2002r. systematycznie, dwa razy w tygodniu, przekazywane są drogą poczty elektronicznej informacje o ważnych i wyłączonych z obrotu prawnego uprawnieniach.

Ponadto, w celu polepszenia i usprawnienia współpracy z granicznymi placówkami, a także poprawienia skuteczności kontroli, w dalszym ciągu trwają prace nad wyeliminowaniem niezgodności i udoskonaleniem systemów informatycznych.

Postępowania o cofnięcie uprawnień przewozowych

Ustawa o transporcie drogowym w dużo szerszym zakresie niż dotychczas uregulowała materialnoprawną problematykę cofnięcia licencji przewozowych. Wprowadzono instytucję ostrzeżenia przewoźników przed możliwością wszczęcia postępowania administracyjnego, co umożliwia pełną kontrolę ze strony organu wydającego licencję nad wykonywaną działalnością transportową i dyscyplinuje przewoźników dopuszczających się naruszeń. Ponadto, rozszerzono katalog sankcji poprzez dodanie możliwości nałożenia na przedsiębiorcę kar pieniężnych.

Tym samym, w 2002 r. liczba wyłączonych z obrotu prawnego licencji przewozowych uległa zmniejszeniu i wyniosła 362, z czego 72 uprawnienia z obszarem obejmującym wszystkie kraje świata. Sporządzono 106 ostrzeżeń.

Dystrybucja zezwoleń zagranicznych w roku 2002

W roku 2002 podstawowymi czynnikami mającymi wpływ na zapotrzebowanie na zezwolenia zagraniczne były wzrost przewozów międzynarodowych związany z rozwojem gospodarki polskiej, wzrost wymiany i nakładów inwestycyjnych zagranicznych oraz „odnowa” rynku rosyjskiego.

Zmiany, jakie zachodzą w wyniku rozmów Komisji Mieszanych, na przestrzeni ostatnich lat w liczbie zezwoleń zagranicznych przekazywanych stronie polskiej w ramach kontyngentów, pozwalają na wyciągnięcie następujących wniosków:

- wiele państw, dostrzegając starania Polski o wejście do Unii Europejskiej, decyduje się na częściową lub całkowitą liberalizację. Od dnia 1 stycznia 2003 r. polscy przewoźnicy są zwolnieni z obowiązku posiadania zezwoleń na przewozy wykonywane do/z/przez Danię także w relacji z krajem trzecim. Wprowadzenie takiej liberalizacji, na pół roku przed przystąpieniem Polski do UE zapowiedziała Portugalia.
- Działania MI oraz BOTM zarówno na forum wielostronnym (EKMT) jak i podczas spotkań dwustronnych dają wymierny efekt w postaci zezwoleń dodatkowych, ponadkontyngentowych, o które (częściowo lub całkowicie) wzrasta kontyngent na rok następny.
- Wynikiem polityki proekologicznej w transporcie drogowym jest wyraźny wzrost ilości zezwoleń dla pojazdów spełniających wysokie normy ekologii i bezpieczeństwa. Ma to znaczący wpływ na stan taboru polskich przewoźników a tym samym wzrost ich notowań w krajach gdzie ekologia jest jednym z najważniejszych czynników argumentacyjnych.

Wejście w życie Ustawy o transporcie drogowym a szczególnie przepisów o wydawaniu dla przedsiębiorców osobno wypisu z licencji i wypisu z wykazu numerów rejestracyjnych spowodowało duże ułatwienie możliwości optymalnego wykorzystania taboru dla przedsiębiorców. Spowodowało to także bardzo wyraźne zwiększenie ilości pobieranych i wykorzystywanych zezwoleń w tym reglamentowanych.

W dalszym ciągu dominujące znaczenie dla stanu polskiego transportu mają przewozy wykonywane w kierunku zachodnim. Jednakże, od momentu zauważalnej poprawy na rynku rosyjskim, systematycznie wzrasta zainteresowanie przewozami w kierunku wschodnim, w tym znaczący udział mają przewozy między krajami UE a krajami Federacji Rosyjskiej. W tej sytuacji jedynym czynnikiem ograniczającym dostęp do rynku i obniżającym konkurencyjność polskich firm transportowych jest brak zezwoleń.

Stałe monitorowanie rynku oraz konsekwentnie prowadzone działania mające na celu zwiększenie liczby zezwoleń są niezbędne dla w miarę stabilnego funkcjonowania firm transportowych do czasu akcesji Polski do UE.

Zestawienie porównawcze dotyczące wybranych zezwoleń zagranicznych wydanych przez BOTM w latach 2000 -2002

Analiza wydanych przez Biuro Obsługi Transportu Międzynarodowego zezwoleń zagranicznych w roku 2002 roku oraz ocena przyszłych trendów pokazuje, że bez zwiększenia kontyngentów dla niektórych rodzajów zezwoleń zagranicznych, nie jest możliwe całkowite zaspokojenie potrzeb polskich przewoźników. Uwzględniając ograniczenia dotyczące liczby zezwoleń możliwych do zaoferowania, w przypadku braku możliwości zwiększenia

kontyngentów, poszukiwano rozwiązań ograniczających liczbę wydawanych zezwoleń zagranicznych z grupy zezwoleń najbardziej deficytowych, tak aby możliwe było kontynuowanie wydawania pełnego zakresu zezwoleń do końca bieżącego roku.

W roku 2002 Strona polska dysponowała ok. 90 rodzajami zezwoleń uprawniającymi do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego rzeczy.

Zezwolenia wymieniane, w ramach kontyngentów, z większością partnerów zagranicznych pokrywały zapotrzebowania przewoźników polskich. Pewne problemy mogły powstawać jedynie w przypadku gdy wykonywania przewozów wymagało przejazdu tranzytem przez kraje dla których występuje deficyt zezwoleń.

AUSTRIA

Zmiana struktury kontyngentu nie wpłynęła na zmniejszenie zapotrzebowania. Zezwolenia były i będą w 2003 r. podlegały ścisłej reglamentacji. O niesłabnącym zainteresowaniu Austrią i kierunkami w relacji z Austrią świadczy stabilna ilość zezwoleń premiowych przyznawanych polskim przewoźnikom za wykonywanie przewozów w systemie kombinowanym w roku 2001 w wys. 9758 szt. za rok 2002 w wys. 9873 szt.

BELGIA

Zainteresowanie tym kierunkiem od lat systematycznie wzrasta. Pozyskanie dodatkowych zezwoleń oraz okresowe zaostżenia reglamentacji pozwoliło zapewnić ciągłość sprzedaży do końca roku. Mimo zwiększonego kontyngentu nie przewidujemy odejścia od reglamentacji w roku 2003.

FRANCJA

Ze względu na znacznie zwiększoną ilość zezwoleń stałych na 2003 r. i zmniejszoną z tej przyczyny liczbę zezwoleń jednorazowych, w znacznie zmienionej strukturze, BOTM gwarantuje otrzymanie przez przewoźników zezwoleń jednorazowych w 2003 roku jedynie w ilości wynikającej z zasad przedstawionych w Informacji MI 4/2002. W roku 2002 nastąpił wyraźny wzrost zainteresowanie, ze strony polskich przewoźników, zezwoleniami kooperacyjnymi. Strona francuska na wnioski firm polskich przyznała 850 sztuk zezwoleń.

GRECJA

Mimo wprowadzonego drastycznego ograniczenia wydawania (wyłącznie na podania) zezwoleń Grecja – kr3 starcza, co najwyżej, do połowy lutego.

HISZPANIA

5000 sztuk zezwoleń stałych oraz możliwość wykonywania przewozów na podstawie dokumentów ATP (bez zezwolenia) w pełni zaspokaja potrzeby przewoźników polskich.

HOLANDIA

Zwiększenie kontyngentu na rok 2002 i kolejne na 2003 pozwala praktycznie na zaspokojenie potrzeb przewoźników. Ilość zezwoleń, którą przewoźnik mógł otrzymać praktycznie uzależniona jest tylko od ilości zwróconych, wykorzystanych zezwoleń.

NIEMCY

Z uwagi na fakt, że kontyngent zezwoleń jednorazowych na rok 2003 jest na poziomie kontyngentu z roku 2002, nie przewiduje się odejścia od reglamentacji. Zasady reglamentacji zostały przedstawione w Informacji MI nr 4/2002. Zwiększenie poboru zezwoleń przez firmy jest możliwe jedynie w przypadku przedstawienia dokumentów świadczących o wykonaniu przewozów w technologii transportu kombinowanego. Zasady przyznawania takich zezwoleń zostały przedstawione w Informacji BOTM .nr 87/2002.

NORWEGIA

Po wprowadzeniu zwolnienia z obowiązku posiadania zezwoleń na przewozy wykonywane pojazdami ekologicznymi kontyngent uważamy za wystarczający. Ilość zezwoleń, którą przewoźnik mógł otrzymać praktycznie uzależniona była tylko od ilości zwróconych, wykorzystanych zezwoleń.

PORTUGALIA

Ilość zezwoleń otrzymana na roku 2002 (900 szt.), przy zachowaniu zasad wydawania przedstawionych w Komunikacie MI 26/2001, zapewniła ciągłość sprzedaży bez konieczności wprowadzania ograniczeń. Kontyngent 1300 zezwoleń przewidziany na rok 2003 powinien w pełni zabezpieczyć potrzeby polskich przewoźników.

ROSJA

Po obserwowanym w latach 1997-1999 spadku przewozów w relacji z Rosją, od roku 2000 widoczny był niewielki wzrost zainteresowania zarówno przedsiębiorców polskich jak i firm zachodnich wywołany ożywieniem rynku rosyjskiego oraz stabilizacją gospodarki. W roku 2002 nastąpił gwałtowny powrót firm polskich na rynek przewozów do/z/przez Rosję. Możliwości poboru

zezwoleń rosyjskich jakie dawały firmom obowiązujące zasady oraz potrzeby rynku handlowego spowodowały zawieranie nowych, dużych, kontraktów przewozowych. Skutkiem powyższego było tak znaczne zwiększenie zapotrzebowania na zezwolenia rosyjskie, że we wrześniu konieczne było wprowadzenie ścisłej reglamentacji zezwoleń rosyjskich. Pozyskanie dodatkowych 10000 zezwoleń oraz wprowadzona reglamentacja pozwoliły na utrzymanie wydawania zezwoleń do końca roku, a tym samym wykonanie kontraktów przez polskie firmy i utrzymanie się na rynku. Przy nie zwiększonym kontyngencie zezwoleń rosyjskich i coraz dynamiczniej rozwijającym się tym kierunku przewozów pewne obawy może budzić dalsze wydawanie licencji z obszarem prowadzenia przewozów obejmującym Rosję. Dalsze utrzymanie tej sytuacji może spowodować wystąpienie problemów z zezwoleniami rosyjskimi w drugiej połowie roku 2003.

RUMUNIA

Ze względu na niedostatek zezwoleń węgierskich znacznie wzrosło także w roku 2002 utrzymało się zainteresowanie drogą przez Ukrainę i Rumunię. Zwiększenie kontyngentu na rok 2002 zabezpieczyło potrzeby polskich przewoźników. Jeśli w dalszym ciągu będzie utrzymywała się tendencja wzrostowa na tym kierunku to obecny kontyngent powinien zostać zwiększony w stosunku do roku 2002.

WEGRY

Zapotrzebowania na zezwolenia węgierskie wzrasta z roku na rok. Utrzymanie kontyngentu i wymiany dodatkowej na poziomie roku 2001 spowodowało ze strony BOTM zaostrenie reglamentacji w drugiej połowie roku 2002. W chwili obecnej bardzo dotkliwe są opłaty pobierane przez stronę węgierską za przejazd z wykorzystaniem zezwoleń płatnych zwłaszcza w

tranzycie. Wzmożony popyt na zezwolenia węgierskie (w przypadku tzw. krótkich licencji z obszarami ważności obejmującymi jedynie kraje wschodniej i południowej Europy), wynika z faktu, iż przewozy do/z lub przez Węgry stały się jedyną alternatywą do czasu pozyskania zleceń na kierunek wschodni. Warto odnotowania jest fakt uzupełniania dostępnych licencji o zakres ważności na terytorium Węgier pochodzący z innej licencji oraz częste wykorzystywanie tego rodzaju zezwoleń przy przewozach na potrzeby własne, szczególnie przy wywozie węgierskich płodów rolnych.

WŁOCHY

Do coraz większego wzrostu popytu na zezwolenia „Włochy loco” przyczyniła się obniżka cen za przejazd koleją przez Austrię, swobodna możliwość przejazdu przez Słowenię, możliwość przejazdu przez Szwajcarię pojazdami o rzeczywistej masie całkowitej do 40 ton oraz rosnąca wymiana handlowej na linii Polska-Włochy. Liczba wydanych zezwoleń nie odzwierciedla w pełni zapotrzebowania na nie, ze względu na bardzo surowe ograniczenia poboru. Ponieważ kontyngent zezwoleń włoskich na rok 2003 także nie uległ zwiększeniu przewiduje się zarówno dalsze utrzymanie ścisłej reglamentacji jak i dalszą determinację przewoźników w pozyskiwaniu zezwoleń dodatkowych w celu wykonania kontraktów i utrzymania się na rynku.

INFORMACJE DODATKOWE

Działania w zakresie informacji podejmowane w 2002 r. oraz zarys koncepcji polityki informacyjnej w 2003 r.

Zagadnienia licencjonowania międzynarodowego transportu drogowego (m.t.d.), przewozów wykonywanych na potrzeby własne, dystrybucji zezwoleń oraz wprowadzenie obowiązku posiadania kart opłaty za przejazd po drogach krajowych także dla przedsiębiorców wykonujących krajowy transport drogowy tzw. winietek, spowodowało wytworzenie nowych warunków dla prowadzenia działalności dla dużej grupy podmiotów gospodarczych. Wskazane jest intensyfikowanie działań w zakresie jak najszybszego przekazywania informacji przedsiębiorcom zajmującym się transportem drogowym.

W roku 2002 polityka informacyjna BOTM koncentrowała się na dostarczeniu zainteresowanym informacji na temat warunków wykonywania transportu drogowego poprzez aktywną współpracę z mediami, organizacjami zrzeszającymi krajowych i międzynarodowych przewoźników drogowych, urzędami celnymi, funkcjonariuszami policji, pracownikami Inspekcji Transportu Drogowego, a także w sposób bezpośredni organizując punkt informacyjny, prowadząc stronę internetową www.botm.gov.pl oraz aktualizując gabloty w siedzibie biura. W ramach działań informacyjnych Biuro Obsługi Transportu Międzynarodowego prowadzi współpracę z prasą branżową (Polska Gazeta Transportowa, Trucker). Przedstawiciele Biura wielokrotnie brali udział w spotkaniach z członkami ZMPD, Polskiej Izby Gospodarczej Transportu Samochodowego i Spedycji oraz stowarzyszeń regionalnych gdzie przybliżali zagadnienie dotyczące zasad wykonywania m.t.d. w Polsce.

Z dużym uznaniem należy przyjąć zaangażowanie środowiska przedsiębiorców w czasie współpracy nad tworzeniem nowych projektów mających na celu poprawę warunków funkcjonowania międzynarodowego transportu drogowego oraz tworzenia założeń polityki transportowej. Członkowie organizacji zrzeszających międzynarodowych przewoźników drogowych wyłonieni w drodze konsultacji współpracowali między innymi w czasie przygotowywania zasad dystrybucji zezwoleń obowiązujących w roku 2003 oraz w tworzenia kryteriów rozdziału zezwoleń stałych.

Na stałym poziomie utrzymuje się również liczba Informacji i Komunikatów wydanych przez BOTM oraz Ministerstwo Infrastruktury. W 2002 r. wydano:

- 112 Informacji BOTM dot. bieżących ustaleń w zakresie wykonywania mtd,
- 23 Komunikaty Ministerstwa Infrastruktury w sprawie zmian w zasadach wydawania zezwoleń,
- 3 Informacje Ministerstwa Infrastruktury w sprawie zasad udzielania licencji.

W roku 2003 kontynuowane będzie rozpowszechnianie Komunikatów i Informacji za pośrednictwem strony internetowej, prasy branżowej oraz organizacji zrzeszających przewoźników, a także wywieszanie w gablotach BOTM i udostępnianie w postaci odbitek kserograficznych. Wydzielono punkt informacyjny zajmujący się informacją telefoniczną dla przedsiębiorców, którzy zamierzają rozpocząć działalność gospodarczą w zakresie mtd. Pracownicy punktu informacyjnego pomagają również rozwiązywać mniej skomplikowane problemy prowadzących mtd.

Zagadnienia dot. prowadzenia mtd. ze względu na stopień skomplikowania oraz złożoność zagadnień prawnych jako czasochłonne i wymagające dużego zaangażowania doświadczonych pracowników w indywidualnych przypadkach, pozostają w gestii pracowników zorientowanych

merytorycznie. Udzielenie wyczerpującej informacji w tym zakresie łączy się z wyszukiwaniem w komputerowej bazie danych wielu wiadomości wraz z ich weryfikacją z dokumentami złożonymi w archiwum.

Bieżąco usprawnia się czynności obsługi klientów z uwzględnieniem specyfiki zezwoleń lub licencji. Ostatnio poprzez przygotowanie wyciągów z zasad i procedur wydawania zezwoleń lub licencji do poszczególnych krajów

Od lipca 1998 roku działa strona internetowa prezentująca działalność BOTM - www.botm.gov.pl. W tym czasie wiele regionalnych organizacji przewoźników oraz przedsiębiorców indywidualnych wykorzystuje tę drogę do kontaktu z biurem oraz wykorzystuje zamieszczane przez BOTM informacje w celu dalszego ich propagowania. Ten sposób informowania pozwala na bieżące prezentowanie aktualnie obowiązujących zasad, co ma szczególne znaczenie w związku ze specyfiką działalności transportowej. W roku 2002 zmieniono formę graficzną strony internetowej i nowy sposób prezentacji poprzez Interent poddano ocenie klientów. Strona www.botm.gov.pl będzie bieżąco odpowiadała na zapotrzebowanie przedsiębiorców wynikające z przeprowadzonych rozmów osobistych i telefonicznych.

Znaczna część petentów porozumiewa się z BOTM za pomocą poczty elektronicznej, e-mail.

W związku z wejściem w życie szeregu nowych aktów prawnych planowane jest uaktualnienie specjalistycznych informatorów dystrybuowanych przez Biuro, w tym kierowanego do Policji i służb celnych informator „Kontrola zagranicznych przewoźników wykonujących międzynarodowy transport drogowy na terytorium RP pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi za granicą”.